

Ker ta kupcijska pogajanja še niso dozorela in rodila uspeha, vrši se prihodnja seja šele danes (v petek) in bode tudi ta dan šele položaj jasnejši postal. Klerikalci bodo morali zdaj barvo priznati, ali jim je res za delo in za zastopanje ljudstva, ali pa žrtvujejo vse svoji neverjetni politični požrešnosti in brezobzirnosti. Že prva seja deželnega zbora je dokazala, kako velikansko množino važnega gospodarskega dela bi imel deželni zbor izvršiti. Človeka srce zaboli, ako vidi na mizi nekopičeno predlogo za predlogo, na katere čaka ljudstvo s krvavečim srcem in katerih uresničenje zadržujejo ljudje à la Korošec in Benkovič zgolj iz neke nerazumljive častihlepnosti. Slovenski klerikalni poslanci upajo si svojim volilcem pač vse nuditi, ker poznajo svojo duhovniško moč, ker vedo, da so jim ti neizobraženi volilci slepo pokorni...

Bomo videli! Tudi ta pokorščina ima svoje meje in kadar trka lakota na okna kmetskih koč, rodijo se precej čudne misli v glavah izstradanega ljudstva... Bomo videli! Odgovornost za revščino, lakoto, za gospodarsko zaostalost, za stotero eksekucij kmetskih posestev **nosijo klerikalci**. Madež te odgovornosti jim ne izbriše nobeno mazilo raz čela! To odgovornost jim bode ljudstvo vedno dajalo...

Računski zaključek za l. 1910, ki ga je deželni odbor pri prvi seji predložil, kaže že prav občutno posledice brezvestne slovensko-klerikalne obstrukcije v deželnem zboru. Vsled te slovenske obstrukcije namreč deželni zbor za l. 1910 ni nobenega proračuna več sklenil. Vsled tega pa je bil deželni odbor prisiljen, da črta vse one izdatke, za katere ni naravnost s postavo zavezan. Črtalo se je večinoma izdatke za gospodarske potrebe, ki so zlasti za štajerske kmete velikega pomena. Skupna svota teh črtanih postavk znaša več kot 1½ milijona kron. Z drugimi besedami povedano: **slovensko klerikalni poslanci so s svojo nepremišljeno, neopravičeno, brezvestno obstrukcijo doslej najmanjše za 1½ milijona škode napravili**. In s tem „junastvom“ se možakarji še ponavljajo! Sicer pa bomo o računskem zaključku in o proračunu za leto 1912 še obširno govorili!

1. seja deželnega zbora se je vršila v torek in jo je otvoril glavar s prisrčnimi besedami, v katerih je opozarjal zlasti na obilo gospodarskega dela, ki čaka rešitve. Potem je govoril cesarski namestnik grof Clary, ki je rekel, da trpi cela dežela pod neravnimi razmerami (ki jih je zakrivila slovenska obstrukcija!). Te razmere (pod slovensko obstrukcijo!) so usodopolne, oškodujejo težko denarni položaj in kreditno možnost štajerske dežele in so **nezdržljive**. Namestnik je potem spodbujal poslance, naj brez ozira na politične strasti združeno za koristi dežele in prebivalstva delajo (takih besed klerikalci od cesarskega namestnika se niso slišali! Cesarski namestnik jih je s svojimi besedami pravzaprav javno obsodil, da so krivi bede prebivalstva in propadanja dežele!).

Potem se je predložilo predloge in poročilo deželnega odbora, o katerih bomo še govorili. Po izvolitvi verifikatorjev in zapisnikarjev se je seja zaključilo. Prihodnja seja v petek; poročali bomo o nje v prihodnji številki.

revščina se zmiraj bolj širita, pri tem ko se ljudska omika in izobraženost zmiraj bolj krčita. Kod stari Makolčani moramo priznati, da postaja naše ljudstvo zmiraj bolj surovo, neomikano. Povprašat se moramo, kje tiči temu vzrok? Ako presojava naše sosedne župnije, vidimo da je stvar drugačna. Nikjer na drugih farah ni osnovanih toliko klerikalnih društev (na primer „katoliško društvo“, „deviško društvo“, „deklško društvo“, „bralno društvo“, „mladeniško društvo“, potem prvi, drugi, tretji „sveti red“ itd.) kakor pri nas v Makovljah, — in v kljub temu ni nikjer ljudstvo v prvi vrsti mladina toliko pokvarjena kakor pri nas. Nečistost, surovost, brezobčnost, ubožnost itd. se nikjer toliko ne širijo kakor pri nas. Fantje se pretepajo po vaseh in cestah, v cerkvi in procesijah, kakor se je zgodilo zadnje nedeljo; napadajo potujoče in domače, streljajo celo po c. k. orožnikih! Snide se začano nič manj kod 11 fantov iz naše fare v kazenskem zaporu, pri tem ko se je izpustilo 5 fantalnov iz zapora Pri vsem tem pa se ne zahaja po sosednih občinah in farah toliko beračev kakor iz Makovske fare. Povprašati se moramo, kako je to mogoče? Kjer je polovice našega starega trga v klerikalnih rokah, to je posest g župnika in slov. posojilnice! Nekdo teh klerikalcev bode zopet rekel, kakor že večkrat, da je vsega tega ptujski „Štajerc“ kriv. Poprašajmo torej slavno gospodo? Nikjer (kolikor dokazljivo in znano) ne izhaja „Slov. Gospodar“ v tako velikem številu kakor v slavnih Makovljah, v vsaki ubožni bajti se nahaja, pri tem ko prihaja ptujski „Štajerc“ v celo majhnem številu. Nikjer v drugih farah ni toliko političnega in narodnega hujskanja in puntanja in sicer celo iz prižnice, kakor pri nas v Makovljah. Tudi se ne trosi na svetem mestu toliko sovraštva in hujskarje med nevedno ubogo ljudstvo, kakor ravno tukaj. In svet se še čudi, da so razmere zmiraj slabše. Stari pregovor: kakšni so pastirji, takšne so ovce! Slavni gospodje, le manj politike in političnega hujskanja, in več krščanskega nauka v ljubezni do bližnjega in stvar se bode ukrenila, če ravno polagoma, — in če ne, potrebuje Makolska fara še drugo c. k. orožniško postajo. — Sramujmo se, da smo katoličani! Stari Makolčani!

Sv. Trojica Slov. gor. V nedeljo dne 7. t. m. je imela trojiška prostov. požarna bramba svoj občni zbor. Predsedoval je častni hauptman Ferd. Gollob st., kateri je v kratkih besedah dobro in slabo pretéklega leta omenil. Iz poročila blagajničarja je izpreviditi, da je društvo zelo dobro delovalo in je zopet bilo mogoče, nekaj zaostalega dolga odplačat. V vodstvo so zopet vsi dosedajni odborniki izvoljeni in sicer: Georg Gollob (hauptman), Karl Horwath (njega

namestnik), Karl Kirbisch (blagajničar), Jakob Kovačič (zapisnikar), Pototschnik (Zeugwart), Konrad Gollob (Spritzenzugsführer), Alois Horwath (namestnik), Josef Horwath (Steigerzugsführer), Ferd. Gollob (namestnik), Johan Horwath (Fährnich). Olstopil je iz društva eden (k vojakom), pristopil eden. Tedaj šteje društvo zopet 36 mož in je tako zopet polnoštevilno. V preteklem letu je društvo moralo trikrat k ognju. Sklenilo se je tudi, da se bode dne 4. svečana v vseh prostorih gostilne Georga Golloba velika veselica priredila, katera bode vse dosedanje prekosila.

Sv. Anton v Slov. gor. Predzadnje nedelje je pa našemu Tužakovemu Južeku nekaj posebnega prišlo. Postavil se je za oznanitelja in oznanjeval nam vsem znane zadeve od podporah po toči, katerih še dosedaj nič nismo dobili. Olepšati je hotel sam sebe, ali to se mu ne bode posrečilo, ker mi razmere predobro poznamo. Ako bi nas ne vezala tajnost, bi se temu gospodu kaj boljšega očitali. Sedaj seveda, ko se je na prošnjo občinskih predstojnikov iz Cogetince, Brengova, Čagona, Andrevece in Oseka, katero je gospod Gollob pri Trojici naredil, zopet ta stvar začela gibati, sedaj pa pridejo taki ljudje s krokodilskimi solzami k vam in hočejo prvo čast za sebe vzeti. Poslanec Roškar v tej zadevi ni nič boljši. Za seje zasilnega odbora ni ta človek niti četrta ure časa imel, pač pa prej, da si je moral s vincem že odvrjene predstojnike nazaj pridobiti. Ali mi obtožimo vse takozvane poslance slovenske „kmečke zveze“, kateri so le farški poslanci, ker oni so krivi, da mi tako malo podpore dobimo, ker so za male nacionalne stvari deželni zbor razbili, od katerega sedaj ne moremo podpore dobiti. Tem poslancem je en slovenski napis na kakšnem stranišču važnejši, nego stradajoče ljudstvo. Pa videli bodemo, kaj bode ta Roškar sedaj storil. — Ako ta ljubi Tušak hoče potožiti, kak njegovem švogru pri Sv. Trojici gre, bode naša zapra ušesa, ker to nas zelo malo briga. M vemo, da še Trojčane nikogar niso svedli, ak pa njegovo sovražno delo nazaj plačajo, pa imajo prav. Tudi vemo, da ni tam privezan in ako se mu ne dopade, ja lahko daljše gre...

Sv. Anton Slov. gor. Mi pa nekaj novega imamo, ni še to, pa še bo, prej kak kukovo zapela bo... Gospod fajmošter že dobro znajo gospod kaplan še boljši, zakaj da Micka Ottov tak velike šurele nosi. (Prihodnjč dalje.)

Iz Loč pri Konjicah. Zopet nekaj za naš goreče hujskače! Bile so pred kratkem občinske volitve na Zbelovem in so naši vrli naprednjaki prav imenito zmagali. Nato je poklical naš župnik Kozel volilce v farovž in jih hotel lovit kot jastreb piške. Začel je sladko govoriti: No

Boji v Perziji.

Splošno politično napetost, ki je dana vsled turško italijanske vojne in drugih enakih razmer, izrablja ruska vlada na prav brezobzirni način. Proti vsem pravim narodom in civilizacijam, na podlagi nekatere roparske „morale“ nastopa Rusija v Perziji. Tako so se pričeli krvavi boji. Seveda se slabotna Perzija ne more podati v vojsko z Rusijo. Ali z nasiljem in prelivanjem krvi si tudi ne bode pridobila mnogih simpatij. Vkljub temu nastopa Rusija z najgršim nasiljem. V mestu Tabris je pustila 15 Rusom sovražnih perzijskih voditeljev obesiti. In na ta način nadaljujejo Rusi svojo pot v Teheran. Tako se maje krasni prestol mladega perzijskega vladarja. Na perzijskem prestolu sedi zdaj komaj 14 letni šah Ahmed Kadjar, kate-rega očeta Mahmeda Ali je stranka sina prepredila. Rusija meče vedno večje množice vojakov iz kavkaških armadnih korov v severno Perzijo, da bode zamagla vsak upor zadušiti. Sicer pa bi se rada tudi Turčija v Perziji razširila, kar ji ji je seveda zdaj nemogoče, ker stoji itak v vojski z Italijo. Naša slika kaže zgoraj prizor od perzijsko-ruske meje, spodaj pa četo perzijskih vojakov.

Persische Soldaten.
Zum russisch-persischen Konflikt.

Zahtevajte

posvod

„Štajerca“.

Zobna kréma
KALODONT
Ustna voda 40

Dopisi.

Makovlje pri Slov. Bistrici. Dragi „Štajerc“! Moramo Ti zopet iz naših Makol poročati; ali žali Bog nič kaj dobrega. Slabe letine in splošna

može, kak bodemo napravili? Izvolimo pravega krščanskega moža, ne pa „nemčurja“. Naj se nemčurjski stol obrne! — S tem vprašanjem se je obrnil župnik na Ženca, ki je odgovil: No, tedaj pa naj bo tam le Honsa Pejovski. — Župnik: Kaj pa, ko bi Grosek bil? On je bolj nemščine navajen... Lej ga lej, gospoda župnika, kako sam priznava, da je nemščina res dobra! Res je bil Grosek železniški čuvaj in pridobil si je znanje nekaj nemščine ter pobiranje nemškega penziona. Vprašamo Vas torej, g. župnik, kateri župan je boljši, tisti ki ne zna ali tisti ki zna nemško. Vprašamo tudi ekselencno knez in škofa, ali je župnik Kozel k temu poklican, da dela v naši mili Ločki dolini nemir? Kot duhovnik bi moral vendar mir delati in za vero krščansko skrbeti; opominjamo Vas torej g. župnik, bodite mirni, ako hočete pri nas z dobro izhajati. Tudi ti Grosek bodi v tvoji zbelovski gorici miren in premišljaj, kaj tvoj sosed in njegova hčerka Grill dela; naj ti župnik pomaga, da se vse zakrije. V naši Ločki dolini ne bode zmagala nikdar klerikalna stranka, kajti svet gre naprej in ne nazaj! Može.

Sv. Barbara v Halozah. Dragi čitatelji „Štajerca“, res moramo gledati v bodočnost in premišljevat, zakaj dandanes vera peša; zato ker se nekateri duhovniki bolj trudijo za občinske, deželne in državne volitve, kakor za svoj vzvišeni poklic, katerega imajo kot namestniki Kristus: Odrašenika neumirajočih duš. Takaj jim ni nobena pot pretežavna, nobeno blato preveliko, da le svoj cilj pri volitvah dosežejo. Naš g. župnik Vogrin je celo sedaj že v tretji obč. odbor prišel po svoji nevtrudljivi agitaciji, a za izveličanje njemu izročeni župljanov mu je deveta briga. Glej slučaje dušnega dana pastirstva: Ob božičnih praznikih je prišel nekdanji cerkveni ključar podružnice sv. Elizabete Martin Emeršič v delavnico ob 1/2 10. uri predpoldan dobro 3/4 ure daleč v župnišče ter prosil g. župnika za spoved in sv. zakramente za umirajoče; ali župnik ni hotel iti par minut daleč v cerkev, da bi bil svojo dolžnost storil, temveč mu je rekel: Vi še ne bodele sedaj umrli, le idite domu; in res je šel starček pri 75tih letih več ko eno uro daleč hoda ter je drugi dan umrl brez sakramentov za umirajoče. Po smrti pa mu ni hotel jame blagosloviti poprej ko drugi dan, ko so prinesli drugega mrliča v sprevedu na pokopališče, pri katerem je lepe denarje zaslužil. Za denarje gledate, a za izveličanje duš ne skrbite! Ali je to lepo od Vas, kadar se kam na sprehod peljate, da morate pred seboj v kočiji imeti svojo po Vaših mislih lepo Liziko, kot nekako zrcalo Vašega res napuhnjenega obraza? Kolikokrat ste čitali, da bi bil Sin Božji se kam vozil in bi bil imel kuharico pred seboj, kakor ravno Vi, ki s tem polnjšate poštene farane; ne čudimo se res, da vera peša že radi mladine, katera se pohujša; njo raje pustite v župnišču, naj raje prašiče češe ali snaži. Kristus je rekel: Gorje svetu zavoljo pohujšanja! Ali ne čitate? Naj sveti Vaša luč pred ljudmi! Ali imate od knezoškofa naročeno, take izgledu kot dašni pastir faranom dajati? Res velikanski odgovor na drugem svetu za Vas!

Vsevidel.

Sv. Barbara v Halozah. (Krvava volitev). Dne 11./1. 1912 so se vršile volitve v obč. odbor v sobi predstojnika g. Franca Kreinc. Pri tej volitvi so se volilci omamljeni po sladki vinski kapljici tako sprejeli v sosedni sobi, da je prišlo med pos. M. Žumbarjom in pos. Antonom Žuranom, nač. cerkv. konk. odb. do prepira in je pri tem Žuran udaril s palico po glavi Žumbara. A takoj mu je Žumbar vrnil s krepko zausnico, da mu je pri tem odletel klobuk daleč v stran. Za spravnega sodnika je bil takoj imenovan pričujoči predstojnik občine Gradiša g. Žuran, in ker še ta ni mogel stranke pomiriti, je predstojnik g. Kreinc šele spravil po volitvi stranke v mirni položaj. Volitve so izpadle za novi odbor precej pravilno, ako ravno se je od klerikalne stranke vršila velikanska agitacija, vreči stari odbor popolnoma ob tla. V odbor je prišlo 8 naprednjakov in 4 klerikalcev, med temi g. župnik Vogrin in naprednjak g. baron Kübeck. Živijo napredna stranka!

Mirno tukaj so volili v sosedni sobi pa se bili, krik in vpitje se razlega,

da je seglo tja do brega — Klerikalcev črni vir, to je hujše kak hudir!

Diš. vi. ag.

Hrastnik. (Od mrtvih je vstal). Pretečeni teden je šla od ust do ust govoric: K. Mastnak je umrl. Povemo, da on še ni umrl, kajti še krepko diha. Marsikaterega klerikalnega „backa“ je že opral in ga še bo!

Polenšak. Dragi „Štajerc“, naš župnik res je hujši, kakor ga ti popisuješ. Dne 10. prosinca prinesla je neka botra novorojenega otroka h krsti Župnik pa ni hotel otroka krstiti, ako ravno je zakonski; rekel je, da naj botra otroka drugi dan prinese, češ da danes ne more v cerkev, kër je mežnar Benkov Tone cerkev zaklenil in se s ključki odpeljal v mlin. Nato je nesla botra otroka k sv. Lenartu niže Ptuja in so ga tam g. župnik krstili. Tako upravlja župnik Podplatnik svojo službo! Pa še nekaj: V nedeljo je Podplatnik nas „štajercijance“ raz prižnice napadal z besedami: Štajercijanci, vi ste največji lažnjivci, to so tisti, ki „Štajerca“ čitajo in ga imajo! S temi besedami je bila pridiga sklenjena. Kaj porečete, g. urednik, k temu? Ako nismo v „Štajercu“ resnice pisali, zakaj nas župnik ne toži? Farani.

Zahtevajte

pri Vašem trgovcu ne ednostavno
kocke za govejo juho, marveč izrecno

MAGGI

JEVE

kocke

za govejo juho

à 5 h

kajti to so
najboljše!

Edino pristne
z imenom Maggi in varstveno znamko
križeva zvezda!

Kje imate oči?

Slovenski učitelji so pravzaprav čudni ljudje. Po našem mnenju so preveč navajeni slepe pokorščine pred „narodnimi voditelji“. Ne govorimo o tistih učiteljih, ki poljubujejo kaplanu roko in v katerih živi še konkordatski duh. Tudi o tistih učiteljih ne govorimo, katerih karjera grè brez ozira na žensko čast skozi farovž. Govorimo o „liberalnih“ učiteljih, katerih svobodomiselnost vskipi v trenutkih navdušenja čez rob kozarca. Ti ljudje so čudni! Mi jim gotovo ne zamerimo, da so „narodni“, kajti ta idealizem jim zamore izginiti šele v par desetletjih stradanja. Ali tudi „narodnim“ ljudem ne

Imenovanja.

Naša slika kaže na levi strani Mariusa grofa Attems, ki je bil ravnokar imenovan za cesarskega namestnika v Dalmaciji. Pred njim je izvrševal namestniško službo pl. Nardelli. Na desni strani slike pa vidimo voditelja slovenskih klerikalcev, dra. Ivana Šusteršič. Kakor smo že poročali, odstopil je dosedanji deželni glavar kranjski, dvorni svetnik Šuklje; bil je sicer klerikalec, ali vsem brezobzirnim klerikalnim nasiljem vendar ni hotel pomagati. Zdjaj je imenovan za deželnega glavarja na Kranjskem advokat dr. Šusteršič. Njegove lastnosti so ravno tako znane, kakor njegova brezobzirnost. Imenovanje dra. Šusteršiča gotovo ne bode utrdilo zaupanje do objektivne deželne uprave. Sicer je dr. Šusteršič mislil minister postati in edino iz tega vzroka je zapričel tudi obstrukcijsko politiko v državnem zboru. No, zdaj je zadovoljen z mestom deželnega glavarja Klerikalci so s tem izgubili najhujšega političnega agitatorja, kar je naposled tudi dobiček za razvoj na Kranjskem.

bi smela biti logika španska vas. Klerikalni „človek“ s svojo umetnim potom zadušeno inteligenco seveda si bode dal i prst odrezati, ako mu bode ta ali oni črnosuknež rekel, da je to za dosego nebeškega kraljestva neobhodno potrebno. Ali učitelj spada vendar med inteligenco, njemu ne sme biti politika le fanatična „vera“, on mora biti somišljenik. Učitelj torej ne sme pasti nikdar tako globoko, da bi slepo sledil oktroiranemu „mnenju“ tega ali onega časnikarja ali v politiki ravno modernega advokata... In vendar storijo to slovenski učitelji! Dokaz temu njih stališče gledè obstrukcije v štajerskem deželnem zboru. Danes prizna vse, kar ni ravno pravaško-klerikalnega, da je ta obstrukcija velikanska gospodarska škoda, ne samo za posamezne stanove, marveč tudi za ljudstvo v celoti. Ko je ta brezvestna obstrukcija zapričela, pristopil pa ji je tudi naivni dr. Kukovec, katerega vedenje je najboljša satira na politično delovanje sploh. Takrat bi morali slovenski učitelji že nastopiti in Kukovca v imenu naroda ter v imenu narodnjaštva na trezno pot spraviti. To so zamudili. Zdjaj je prišel Kukovec s pomočjo raznih brč, ki jih je njegova stranka dobila, slučajno sam na to pot. In zdaj — molčijo učitelji tudi! Molčijo in čakajo, da bi jim nemški kolege golobe spekli, ki bi potem tudi njim v usta sfrčali. Taka pasivna vloga v tako resnem trenutku je dokaz naravnost neverjetne slabosti. Razumemo sicer, da učitelju na deželi ni na rožicah postljano in da pride šele daleč za farovško kuharico. Ali nekaj energiji bi moral ta stan vendar pokazati, zlasti zato, kër končno šolske oblasti niso vse v rokah črnih mamelukov. Nemškonacionalni učitelji so deloma celo nekaki štrajk vokalji; izstopili so namreč iz vseh društev, dpeljer se jim njih zahteve ne uresniči. Slovenski učitelji bi imeli mnogo več povoda, da bi to storili. Kajti nemški poslanci ne ovirajo delovanja deželnega zbora, pač pa slovenski. Zakaj ne rabijo slovenski učitelji te represalije? Zakaj ne izstopajo iz društev? Zakaj ne pokažejo svoje moči? Zakaj ne sklicujejo shode? Zakaj ne povejo ljudstvu resnico?... Verujemo, da je neprijetno, enkrat za obstrukcijo in potem proti nje govoriti. Ali kaj ne stori človek vse za košček kruba in končno se ne sme delati odgovorne slovenske učitelje za Kukovčovo nezmožnost. Naše mnenje je torej: Vsled obstrukcije trpi vse ljudstvo; a obstrukcija pokopala je tudi opravičene nade učiteljstva; zato bi moralo to učiteljstvo enkrat odločno nastopiti in ljudstvu škodljivost klerikalizma dokazati... Nismo napisali teh vrstic iz agitatoričnega namena. Kajti med čudnimi temi idealisti iščeš zamaj pameti. Hoteli smo le povedati, da so si slovenski učitelji svoje usode sami krivi. To je pribito! Zaradi nas pa ti gopodje lahko tudi zanaprej molčijo. Le druge naj ne delajo odgovorne za svojo lenobo! Bodočnosti nima narod, katerega učitelji so beraci, to je najresnejša narodna politika! Radovedni smo, kedaj bodejo slovenski učitelji pokazali svojo moč!

Novice.

Predpustni časi so zopet dospeli in z njimi

Marius Graf Attems
Statthalter von Dalmatien.

Dr. Ivan Šusteršič
Landeshauptmann von Krain.